

Agendapunt: 5.2

Meppel, 19 september 2023

Aan de Gemeenteraad.

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Raadsvoorstel nr.
1805791

Onderwerp:

Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028

Voorgesteld besluit:

1. De *Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028* vast te stellen.

Inleiding:

In de gemeente Meppel wonen veel jeugdigen en in de nabije toekomst neemt dat aantal verder toe. De gemeente onderneemt op allerlei beleidsterreinen activiteiten en interventies gericht op jeugdigen en hun ouders. Deze Jeugdnota beschrijft de visie en uitgangspunten voor het jeugdbeleid van de gemeente Meppel in de komende vier jaar. De nota vormt een kapstok die de verschillende beleidsterreinen verbindt om tot een sluitende aanpak voor onze jeugd te komen.

De jeugdnota geeft ook invulling aan de landelijke 'Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028'. Deze koerswijziging en bezuinigingsopdracht is in juni 2023 definitief gepubliceerd en vraagt om nadere invulling door gemeenten.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Met deze Jeugdnota willen we het mogelijk maken om een integrale en samenhangende aanpak jeugd te ontwikkelen. De Jeugdnota beschrijft het maken van een omslag van specialistische jeugdhulp naar het voorliggend veld. Een sterke basis, normalisering, uitgaan van de eigen kracht van gezinnen, goed luisteren, vroegsignalering, preventie en lichte eerstelijns hulp staan voorop. Deze omslag willen we in de komende vijf jaar maken en wordt uiteindelijk zichtbaar door een afname van de kosten op jeugdhulp.

Argumenten

1.1 De huidige werkwijze is niet toereikend voor onze jeugd

De kosten op jeugdhulp nemen al 20 jaar toe. Met de decentralisatie naar de gemeenten toe was de hoop dat dit zou veranderen. Helaas is dat niet het geval en nemen de kosten jaarlijks significant toe. Met de huidige werkwijze komen we dus niet voldoende tegemoet aan wat onze jeugd nodig heeft, want ze hebben elk jaar meer jeugdhulp nodig. Gaan we op dezelfde voet verder, dan kunnen we verwachten dat de kosten blijven stijgen. Een nieuwe visie is nodig om de omslag te maken. De *Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028* beschrijft deze nieuwe visie en bijbehorende uitgangspunten.

1.2 Een jeugdnota is een wettelijke verplichting

Met de *Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028* voldoen we aan de verplichting voor de gemeente in de Jeugdwet (artikel 2.2) om een door de gemeenteraad vastgesteld 'plan' te hebben. Het plan moet de gemeentelijke visie en doelstellingen van het jeugdbeleid beschrijven.

1.3 De jeugdnota geeft invulling aan de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

De Hervormingsagenda jeugd 2023-2028 is halverwege 2023 gepubliceerd. De

agenda is een principeakkoord tussen het Rijk, gemeenten, zorgaanbieders, zorgprofessionals en cliëntorganisaties. De titel van de agenda geeft het tijdspad al aan: starten met de hervormingen in 2023 (nog voordat de wetswijzigingen zijn geïmplementeerd) en deze afronden eind 2028. Op dat moment wordt er door het Rijk een besparing van 1 miljard per jaar op jeugdhulp verwacht. De Hervormingsagenda is dus ook een bezuinigingsopdracht. Met de *Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028* sluiten we beleidsmatig aan op de Hervormingsagenda. In de uitvoering zullen we nog wel stappen moeten maken. De Jeugdnota vormt daar het beginpunt voor.

1.4 De jeugdnota is in lijn met landelijke, regionale en lokale kaders

De jeugdnota sluit aan bij de richting die landelijk, regionaal en lokaal genomen wordt. Bij 1.2 is de landelijke Hervormingsagenda Jeugd al benoemt. Ze sluit echter ook aan bij lokale kaders, zoals Koers en de Visie, missie en uitgangspunten van het sociaal domein.

1.5 De jeugdnota wordt breed gedragen

Bij de totstandkoming van de *Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028* hebben tientallen mensen input en feedback geleverd. Niet alleen vanuit het sociaal domein, maar ook vanuit het fysiek domein en vanuit partnerorganisaties. Het is dus een breed gedragen nota.

1.6 Het Samenwerkingsverband PO 2203 en VO 2203 zijn geconsulteerd

In artikel 2.2 van de Jeugdwet staat dat de gemeenteraad de jeugdnota pas mag vaststellen nadat hierover OOGO (op overeenstemming gericht overleg) heeft plaatsgevonden met de samenwerkingsverbanden. Een eerste informeel overleg heeft plaatsgevonden op 20 juli 2023. De vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden gaven toen aan enthousiast te zijn over het eerste concept. Hun feedback is verwerkt in de definitieve versie, waarover vervolgens op 11 september OOGO heeft plaatsgevonden.

1.7 De Adviesraad Sociaal Domein heeft meegedacht over de Jeugdnota

De Adviesraad Sociaal Domein is gevraagd om mee te denken over de Jeugdnota. Hiervoor is contact gelegd met de werkgroep goed opgroeien. De werkgroep heeft het eerste concept gelezen en hierop feedback gegeven. Deze bijeenkomst heeft plaatsgevonden op 3 augustus 2023. De werkgroep onderschrijft de lijn die in de Jeugdnota wordt beschreven.

Kanttekeningen

1.1 De jeugdnota is geen snelle oplossing voor de tekorten op jeugdhulp

De oorzaken van het toenemende jeugdhulpgebruik zijn complex en zitten vooral in de samenleving als geheel. We moeten een omslag in ons denken en handelen maken en ons richten op het voorliggend veld om deze oorzaken aan te pakken. Dat is geen 'quick win'. Het vraagt om een investering in het voorliggend veld en veel nauwe samenwerking tussen alle partijen die zich bezig houden met jeugd. Op den duur is echter de verwachting dat dit wel degelijk tot besparing op de specialistische jeugdhulp gaat leiden. We gaan hierbij uit van een overgangperiode van minimaal enkele jaren voordat de resultaten zichtbaar worden. De omslag is omvangrijk en vraagt veel van zowel de gemeenten als onze partners. Uiteindelijk komt het onze jeugd ten goede.

Binnen het sociaal domein wordt daarom in een afzonderlijk traject gekeken welke stappen we op de korte termijn kunnen zetten om de tekorten op jeugdhulp te beperken.

Integrale afstemming

Alle afdelingen binnen het sociaal domein: jeugd, Wmo, kunst & cultuur, armoede & schuldhulpverlening, gezondheid, participatie, ondermijning, wijk- en dorpsregie, welzijn, leerplicht, bewegen en sport en onderwijs. Daarnaast is ook meegedacht door de afdelingen duurzaamheid, afval, groen en spelen, bouwen en openbare orde en handhaving.

Financiën

In de eerste instantie worden er geen aanvullende middelen gevraagd, maar wordt er gebruik gemaakt van de al beschikbare budgetten op verschillende beleidsterreinen die ingezet worden voor onze jeugd. In 2024 analyseren we de besteding van deze budgetten en onderzoeken we of we dit effectiever en in meer samenhang kunnen besteden. Ook onderzoeken we wat nodig is om het voorliggend veld zodanig sterk te maken dat de omslag van specialistische hulp naar het voorliggend veld mogelijk wordt. Op basis daarvan stellen we een plan op. Mogelijk is een extra investering nodig om dit plan uit te voeren. In dat geval leggen wij u te zijner tijd een voorstel voor.

Effecten overige programma's

- Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Meppel 2023-2026
- Omgevingsvisie
- Duurzaamheidsbeleid
- Kansrijke Start
- Lokaal preventieakkoord
- Visie op sport en beweging in de gemeente Meppel
- Uitvoeringsplan Armoede en schulden 2024-2027 (in ontwikkeling)
- Werkende keten
- Cultuurbeleid (in ontwikkeling)
- Wmo beleid
- Visie, missie en leidende principes Sociaal Domein

Communicatie

Binnen de organisatie gaan we een bijeenkomst organiseren en/of aansluiten bij bestaande overleggen om de kern van de jeugdnota te bespreken. Alleen wanneer iedereen hier goed van op de hoogte is, kunnen we effectieve vervolgstappen nemen en de samenhang van onze activiteiten rond jeugd garanderen. Per beleidsterrein informeren we ook onze partners. Met name de LEA (Lokale Educatieve Agenda) is een goed platform om de uitgangspunten van de jeugdnota met het onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners te delen.

Uitvoering

Zie onder 'Financiën'.

Effecten op pijlers duurzaamheid

Duurzaamheid is een expliciet onderwerp in de Jeugdnota. Dit komt met name terug in hoofdstuk 4, paragraaf 4 (De fysieke leefomgeving).

Bijlagen

1. Jeugdnota Gemeente Meppel 2023-2028

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,
A.J. Kastelein R.F.A. Korteland

b/a